

Vår saksbehandler
Espen Rønning

Vår dato
2022-09-30
Deres dato
2022-08-11

Vår referanse
ER
Deres referanse
22/807

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)
postmottak@dfo.no

VKEs kommentar til miljøkrav til bygg i offentlige anskaffelser

VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi, er en arbeidsgiverforening som organiserer ventilasjons-, kulde- og varmepumpebedrifter. VKE har i dag 223 medlemsbedrifter i hele verdikjeden. VKE er en bransjeforening i Byggenæringens landsforening (BNL) og tilsluttet NHO.

Det vises til høring om revidert forslag til krav og kriterier for bærekraftige bygg.

Generell tilbakemelding

VKE stiller seg bak høringssvaret innsendt av Byggenæringens Landsforening. Fokuset på forenkling og helhetlige løsninger i Kriterieveiviseren er essensielle for at det offentlige kan etterspørre bedre og mer klimavennlige bygg.

I tillegg til det overordnede høringssvaret til Byggenæringens Landsforening ønsker VKE å gi litt mer detaljerte tilbakemeldinger for noen av kriteriene.

Vedr. kriterium 6 – 'Livssyklus kostnader (LCC)'

VKE støtter bruken av LCC til å gjøre vurderinger av alternativer for spesielt klimaskjerm og energikonsept. Vi er derimot bekymret for at vurderingen vil føre til suboptimale valg dersom man fastsetter energipris til 1 kr/kWh. Selv om dagens energipriser er ekstraordinært høye, er det tvilsomt om man over lenger perioder vil se energipriser som kommer helt ned i 1 kr/kWh. Dersom prisen settes så lavt frykter vi at man i større grad vil velge energiløsninger med lav investering og høy driftskostnad fremfor energieffektive løsninger som f.eks. varmepumper.

Vedr. kriterium 9 – 'Klimagasskrav til byggematerialer'

Kriteriet forutsetter at man skal sammenligne miljødokumentasjon som f.eks. EPD for tilsvarende produkter selv om det står helt mot slutten av teksten at man anbefaler å stille krav til hele bygget eller deler av bygget.

Fra NS-EN 15804:

Sammenligning av miljøprestasjonen til byggevarer ved bruk av EPD-informasjonen skal være basert på produktets bruk i og dens innvirkning på bygningen, og skal ta i betraktning hele livsløpet. EPD som ikke er i en bygningssammenheng er ikke verktøy for å sammenligne byggevarer.

VKE mener at det bør fremgå mye tydeligere at det kriteriet kun bør benyttes om det er bortimot identiske byggevarer man skal sammenligne. Et kriterium som dette forutsetter at innkjøper har meget høy kompetanse innen fagfeltet byggevarene skal benyttes, og det er stor risiko for at kriteriet fører til suboptimale valg.

Vedr. kriterium 13 – 'Reduksjon av effektbehov'

VKE støtter at DFØ anbefaler vurdering av tiltak som reduserer og flytter effektbehov, det er et viktig tillegg til energieffektivisering.

Effektbudsjettet bør belyse forskjellene på behov som kan løses med termisk effekt og hvilke behov som må løses med elektrisk effekt. Effektstyring, lastreduksjon og spesielt energilagring er lettere og mer kostnadseffektivt å løse for termiske energi- og effektbehov.

Vedr. kriterium 15 – 'Unngå innhold av ikke-fornybare mineralressurser i rør'

VKE støtter at man skal tilstrebe å bruke minst mulig ikke-fornybare ressurser. For de aller fleste bruksområder finnes det gode alternativer, spesielt for fluider med lavt driftstrykk og temperaturer som ikke påvirker materialer i særlig grad.

VKE representerer kuldebransjen hvor man ofte benytter kobber i varmpumper og kuldemaskiner. Her er det ofte store arbeidstrykk, samt veldig høye og veldig lave temperaturer. Det er derfor færre gode alternativer til rørmaterialer. I tillegg har kobber veldig gode varmeledende egenskaper som gjør at det benyttes i varmevekslere i kondensatorer og fordampere. Blanding av materialer kan ha en uheldig virkning på levetiden til rør og varmevekslere.

Det er viktig at man ved innkjøp og prosjektering av prosjekter hvor det inngår kuldemaskiner eller varmpumper har kompetanse til å vurdere hvilke alternativer man har til kobber. Siden kobber for de fleste løsninger bransjen leverer er normen, er det veldig at det stilles tydelige krav i prosjekteringsunderlag og anbud.

VKE deltar gjerne i videre arbeid

VKE representerer en bransje som leverer energieffektive og miljøriktige produkter til bygg og tekniske anlegg. VKE ønsker gjerne å bidra videre i arbeidet med å videreutvikle tydelige og effektive miljøkrav til bygg i offentlige anskaffelser.

Vi har gjennom en årrekke hatt et godt samarbeid med offentlige myndigheter og vi ønsker å fortsette dette gode samarbeidet som rådgiver og samtalepartner for myndighetene.

Med hilsen
for VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi

Thor E. Lexow
Administrerende direktør